

Uttanríkis- og mentamálaráðið

Dagfesting: 25. januar
2022
Mál nr.: Skrivið her
Málsviðgjørt: TH/KJ
Ummælistíð: Skrivið 25.
Januar/8.
februar
Eftirkannað: Lógartænastan
dagfestir

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um eftirskúlar (Broytingar um krav til til næmingatal og at rokna rakstrarstuðul)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 83 frá 17. mai 2000 um eftirskúlar, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 2 verður sum stk. 3 sett:
“*Stk. 3.* Tað er ikki eitt krav sambært stk. 1, at skúlin hevur øll flokksstigini í 8. – 10. flokki.”
2. § 6 verður orðað soleiðis:
“**§ 6.** Treytin fyri, at ein eftirskúli kann fara undir virksemini sítt, er, at skúlin skjalprógvar við undirskrift foreldranna, at í minsta lagi 16 næmingar eru innskrivaðir at byrja komandi skúlaár.
Stk. 2. Lýkur skúlin ikki treytirnar, ásettar í stk. 1, kann

landsstýrismaðurin loyva honum at halda fram við ella uttan stuðul.”

3. § 17, stk. 6 verður orðað soleiðis:
“*Stk. 6.* Kommununnar stuðul til næmingar í eftirskúlum verður roknaður eftir einum miðalkostnaði fyri hvønn næming, sum Føroya Gjaldstova roknað út við grundarlagi í rakstrarútreiðslunum fyri hvønn næming í skúlunum hjá fimm teimum størstu kommununum. Stuðulin til hvønn næming í eftirskúlum er 70% av miðalkostnaðinum fyri hvønn næming sambært útrokningini hjá Føroya Gjaldstovu.”
4. § 17, stk. 8 verður strikað. Stk. 9 verður hereftir stk. 8.

5. § 19 verður orðað soleiðis:
“§ 19. Treytin fyri, at ein eftirskúli fyri næmingar við breki kann fara undir virksesemi sítt, er, at skúlin skjalprógvar við undirskrift foreldranna, at í minsta lagi 12 næmingar eru innskrivaðir at byrja komandi skúlaár.
Stk. 2. Lýkur skúlin ikki treytirnar, ásettar í stk. 1, kann

landsstýrismaðurin loyva honum at halda fram við ella uttan stuðul.”

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Endamálið við uppskotinum er at broyta krøvini, ið ein eftirskúli skal lúka, áðrenn hann kann verða góðkendur av myndugleikanum. Royndirnar vísa, at tað er ógvuliga trupult, fyri ikki at siga ógjørligt, at hava eitt so høgt næmingatal, sum løgtingslógin ásetur longu 1. september árið frammanundan. Tað hevur tí verið vanligt at nýta heimildina at geva undantak frá hesum kravi. Verður uppskotið samtykt, verður tað upp til myndugleikan at meta um, hvørt næmingagrundarlagið er nøktandi, áðrenn myndugleikin endaliga góðkennir skúlan.

Harumframt verður kravið um eitt ávíst næmingatal eftir trimum árum slept. Kravið, ið er galdandi í dag, svarar til áleið 3 flokkar. Hildið verður, at hetta kravið er ov høgt, og kann leggja trýst á eftirskúlar at økja um næmingatalið skjótari enn ráðiligt.

Ein avbjóðing hevur verið arbeiðið at fáa til vega upplýsingar um miðalkostnaðin fyri hvønn næming í teimum kommununum, sum hava næmingar í eftirskúlum. Í verandi lóggávu verður kommunali stuðulin roknaður við støði í miðalkostnaðinum fyri hvønn næming í tí kommununi, har næmingurin býr. Undirvísingarstýrið skal sostatt samskifta við hvørja einstaka kommunu um at fáa til vega neyðugu tølini. Í teimum førum, har eingi rakstartøl eru tøk, eru reglurnar, at Føroya Gjaldstova roknar eitt miðaltal við grundarlagi í fimm teimum størstu kommununum. Skotið verður upp, at hetta verður skipanin, at Føroya Gjaldstova roknar miðaltalið út við støði í fimm teimum størstu kommununum. Hetta fer at lætta nógv um umsitingina hjá Undirvísingarstýrinum, men fer móguliga at økja nakað um umsitingarligu uppgávuna hjá Gjaldstovuni.

Orðingin í § 2, stk. 1 hevur verið orsök til ivamál um, hvørt tað er krav, at ein eftirskúli skipar fyri undirvísing til øll trý flokksstigini í 8. – 10. flokki. Endamálið við hesi ásetingini er at beina tann ivan av vegnum, soleiðis at tað gerst greitt, at ein eftirskúli t.d. kann velja bert at hava 10.flokk.

At enda umfatar uppskotið fylgibroytingar, ið eru úrslit av broytingum í hesum uppskotinum.

1.2. Galdandi lóggáva

Galdandi lóggáva er lögtingslóg nr. 83 frá 17. maí 2000 um eftirskúlar.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið er at lætta um krøvini at stovna eftirskúla hjá teimum felagsskapum, ið reka eftirskúlar.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Kravið um, at skúlin hevur eitt ávíst næmingatal longu eitt ár frammanundan skúlabyrjan, verður slept. Kravið um eitt ávíst næmingatal eftir trimum árum verður somuleiðis slept, tí tað er so at siga ómøguligt hjá eftirskúlum at hava 48 næmingar eftir trimum árum, um skúlin bara hevur eitt 10. fl, sum fer úr skúlanum, tá ið skúlaárið endar.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Upplýst verður, hvørjir myndugleikar, almennir stovnar, privatir felagsskapir, áhugafeløg og onnur hava havt uppskotið til ummælis. Greitt verður í stuttum frá, hvørjar viðmerkingar ummælispartarnir hava gjørt. Greitt verður eisini frá, hvørja støðu landsstýrismaðurin og stjórnarráðið hava til hesar viðmerkingar. Hetta ger, at møguligar avleiðingar av lógaruppskotinum verða umhugsaðar og lýstar betur.

Eitt ummælisskjal eigur eisini at verða gjørt. Ummælisskjalið er ein stuttur samandráttur av innkomnu ummælunum saman við viðmerkingum hjá landsstýrismanninum til hesi. Serliga til uppskot, har nógv ummæli eru innkomin, er ummælisskjal eitt hent amboð, sum gevur greitt yvirlit yvir tey ummælini, sum eru komin inn.

Ummælini verða lögð við sum fylgiskjal til lógaruppskotið. Hvørt ummæli skal í skjal fyri seg, og skjalið skal vera í PDF-sniði.

(Sí nr. 1.2.1.6. í rundskrivinum um lógarsmíð).

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið hevur ikki fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Í dag verður kommunali stuðulin til eftirskúlar roknaður við støði í miðalkostnaðinum fyri hvønn næming í ávísu kommununi. Tað merkir, at Undirvísingarstýrið, sum umsitur stuðulin, skal samskipta við hvørja einstaka kommunu um at fáa til vega neyðugu tølini. Í teimum førum har eingi tøl eru tøk, hevur Føroya Gjaldstova roknað eitt miðaltal. Við hesum uppskoti verður skipanin broytt, soleiðis at Føroya Gjaldstova altíð roknar miðaltalið út við støði í fimm teimum størstu kommununum. Hetta fer at lætta nógv um umsitingina hjá Undirvísingarstýrinum, men fer móguliga at økja nakað um umsitingarligu uppgávuna hjá Gjaldstovuni.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið hevur ikki fíggjarligar ella umsitingarligar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ongar avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki serligar fíggjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir, enn at tað sum heild fer at lætta um krøvini at stovna eftirskúla hjá teimum felagsskapum, ið reka eftirskúlar.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Tað eru ikki millumtjóðasáttmálar, ið eru viðkomandi fyri lógaruppskotið.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Tað eru ikki tvørgangandi millumtjóðasáttmálar, ið eru viðkomandi fyri lógaruppskotið.

1) Hoyvíkssáttmálin

Sáttmálin er ikki viðkomandi fyri uppskotið.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS

Sáttmálin er ikki viðkomandi fyri uppskotið.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek

2.9. Markaforðingar

Lógaruppskotið elvir ikki til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ikki við sær revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið áleggur ikki skattir ella avgjöld.

2.12. Gjöld

Lógaruppskotið ásetur ikki reglur um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á likamligar ella lögfrøðiligar persónar.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Lógaruppskotið ger krøvini,linari, nær fyrstu næmingarnir skulu vera innskrivaðir í eftirskúlan, eins og kravið til næmingatal eftir trimum árum fellur burtur. Broytingin fer tískil at gera tað lættari at stovna eftirskúlar.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggarligar ella búskaparligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei

Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Ja	Nei	Ja	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1, nr. 1

Endamálið við ásetingini er at beina ivan av vegnum at ein eftirskúli skal hava øll flokksstigini í 8. – 10. flokki, soleiðis at tað gerst greitt, at ein eftirskúli t.d. kann velja bert at hava 10.flokk.

Til § 1, nr. 2

Talan er um eina broyting í krøvunum at seta á stovn nýggjan eftirskúla. Í galdandi § 6, stk. 1 er ásett, at ein eftirskúli skal skjálprógva næmingatalið 1. september *árið frammanundan byrjanarárinum*, at ætlanin er at fara undir virkseimið. Royndirnar vísa tó, at bæði tá tað kemur til eftirskúlar og frískúlar (frískúlalógin hevur somu áseting), so er hetta ein ógjørlig treyt at lúka. Freistin liggur alt ov langt, áðrenn skúlin kann byrja sítt virkseimi. Tí hevur heimildin í § 6, stk. 3 verið brúkt at geva viðkomandi eftirskúla (ella frískúla sambært tí løgtingslógini) undantak frá freistini.

Við broytingini verður henda freist tikin burtur. Hereftir verður tað upp til myndugleikan at meta um, hvørt næmingagrundarlagið er nøktandi í hvørjum einstøkum føri, áðrenn viðkomandi eftirskúli verður góðkendur og kann fara at virka.

Við broytingini fellur kravið um eitt ávíst næmingatal eftir trimum árum eisini burtur. Hetta kravið er ásett í galdandi § 6, stk. 2, men verður tikið burtur við nýggju orðingini.

Til § 1, nr. 3

Broytingin hevur við sær, at tað ikki longur er miðaltalið fyri næmingakostnaðin í einstøku kommununi, ið ger av, hvussu nógv viðkomandi kommuna rindar í rakstrarstuðli. Framyvir verður rakstrarstuðulin roknaður við støði í miðalkostnaðinum fyri hvønn næming í fimm teimum størstu kommununum í landinum. Tað er Føroya Gjaldstova, ið roknar miðaltalið. Stuðulin verður tó framhaldandi 70% av roknaða miðaltalinum.

Til § 1 nr. 4

Talan er um eina fylgibroyting til broytingina í § 1, nr. 3. Av tí, at tað nú verður ásett, at Føroya Gjaldstova roknar eitt miðaltal, er ikki neyðugt eisini at hava hesa áseting.

Til § 1, nr. 5

Talan er um eina broyting í krøvunum til at seta á stovn nýggjan eftirskúla fyri næmingar, ið bera brek. Ásetingin í § 19 er annars meinlík ásetingini í § 6, og endamálið við broytingini er neyvt tað sama.

Uttanríkis- og mentamálaráðið, 25. januar 2022.

Navn á landsstýrismanni
Jenis av Rana

/ Poul Geert Hansen

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2:

Fylgiskjal 3: